ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАХКАМАСИНИНГ КАРОРИ

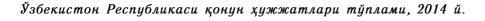
107 Шаҳарлар, посёлкалар, қишлоқлар ва овулларнинг маҳаллаларини тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва узгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини узгартириш тартиби турсисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

«Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўгрисида» ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофик, шунингдек фукароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг ташкилий асосларини янада такомиллаштириш, миллий ва маънавий қадриятларни мустаҳкамлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

- 1. Шахарлар, посёлкалар, қишлоқлар ва овулларнинг махаллаларини тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва узгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини узгартириш тартиби турисидаги низом иловага мувофик тасдиклансин.
- 2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар, шаҳарлар ҳокимликлари:

ушбу қарор билан тасдиқланған Низом талаблариға қатъий риоя этилишини таъминласинлар, бунда маҳаллаларни тузиш ва булишға фақат ҳар йили фуқароларнинг узини узи бошқариш органлари таъминотиға тегишли маҳаллий бюджетлар параметрларида кузда тутиладиған маблағлар доирасида рухсат этилишини назарда тутсинлар;

Узбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кумитасининг худудий органлари билан биргаликда 2014-2015 йилларда ушбу қарор билан тасдиқланган Низомга мувофиқ шаҳарлар, посёлкалар, қишлоқлар ва овуллар маҳаллалари чегараларини белгилаш

107-модда — 34 — 10 (614)-сон

ишларининг тегишли маҳаллий бюджетлар маблағлари ҳисобига бажарилишини таъминласинлар.

3. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари А.И. Икрамов ва Б.И. Закиров зиммасига юклансин.

Узбекистон Республикасининг Бош вазири

Ш. МИРЗИЁЕВ

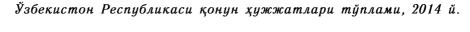
Тошкент ш., 2014 йил 4 март, 48-сон

> Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 4 мартдаги 48-сон қарорига ИЛОВА

Шахарлар, посёлкалар ва овулларнинг махаллаларини тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш тартиби тугрисида НИЗОМ

І. Умумий қоидалар

- 1. Ушбу Низом «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўгрисида» ва «Географик объектларнинг номлари тўгрисида» ги Ўзбекистон Республикаси конунларига мувофик шахарлар, посёлкалар ва овулларнинг махаллаларини (кейинги ўринларда махаллалар деб аталади) тузиш, бирлаштириш, бўлиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш тартибини белгилайди.
- 2. Махаллалар шахарлар, посёлкалар, қишлоқлар ва овуллар худудида ташкил этилади.
  - 3. Махаллалар маъмурий-худудий бирликлар хисобланмайди.
- 4. Махаллалардаги фукароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва уларнинг мансабдор шахслари ўзларига қонун хужжатларида берилган ваколатларни тегишли махалла худудининг ушбу Низомда белгиланган тартибда белгиланган чегаралари доирасида амалга оширадилар.
- 5. Маҳаллаларни тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва узгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини узгартириш буйича таклифлар посёлка, кишлок, овул ва шаҳар маҳалласининг фуқаролар йиғинлари кенгашлари томонидан тайёрланади.

6. Махаллаларни тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва узгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини узгартириш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва узгартириш буйича тадбирлар ушбу Низомга иловадаги схемага мувофик амалга оширилади.

II. Махаллаларни тузиш, бирлаштириш, бўлиш ва тугатиш

7. Посёлкалар, қишлоқлар, овуллар, шунингдек туманга буйсунувчи шаҳарлар маҳаллаларини бирлаштириш, булиш ва тугатиш посёлкалар, овуллар ва шаҳарлар маҳаллаларининг фуҳаролар йиғинлари илтимосномаси буйича халҳ депутатлари туманлар, ҳишлоҳлар Кенгашлари томонидан амалга оширилади.

Вилоятга (Қорақалпоғистон Республикасида — республикага) буйсунувчи шахарларда ва Тошкент шахрида махаллаларни тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатиш шахарлар махаллаларининг фукаролар йигинлари илтимосномаси буйича халқ депутатлари шахарлар Кенгашлари томонидан амалга оширилади.

8. Маҳаллалар ҳудудларнинг тарихий ҳусусиятларини, қоидага кўра, камида 500 оила яшайдиган аҳоли пунктларининг географик жойлашишини ҳисобга олган ҳолда ташкил этилади.

Маҳаллалар, истисно ҳолларда, 500 нафардан кам аҳоли, лекин камида 100 оила яшайдиган бориш қийин булган ва тоғли туманларда ташкил этилиши мумкин.

Ушбу банднинг биринчи ва иккинчи хатбошиларга мувофик махаллалар тузиш мумкин булмаган такдирда, посёлкалар, кишлоклар ва овулларнинг худудлари, махаллалар тузмасдан, посёлкалар, кишлоклар ва овулларнинг тегишли фукаролар йигинлари томонидан бошкарилади.

- 9. Агар посёлка, кишлок ва овулнинг фукаролар йигини худудида купи билан 1500 оила истикомат килса, ушбу посёлкалар, кишлоклар ва овулларда махаллалар тузилмайди.
- 10. Махаллаларни тузиш, бирлаштириш ва булиш буйича таклифлар посёлка, кишлок, овул ва шахар махаллаларининг фукаролар йигини кенгаши томонидан посёлка, кишлок, овул ва шахар махаллаларининг фукаролар йигинига куриб чикиш учун киритилади.
  - 11. Маҳаллаларни тузиш, бирлаштириш, булиш буйича таклифларда: аҳоли фикрини ўрганиш ту́грисидаги;

муайян худуд, унинг тарихий ва географик хусусиятлари тўгрисидаги; яқин атрофдаги ахоли пунктлари ва махаллаларнинг жойлашиши тўгрисидаги;

ушбу худудда яшайдиган ахоли ва оилалар сони тўгрисидаги;

ушбу худудда жойлашган энг йирик саноат, транспорт ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар, фермер хужаликлари туррисидаги;

тузиладиган, бирлаштириладиган ва булинадиган маҳаллаларнинг чегараларини белгилаш буйича таклифлар тургисидаги;

махаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш бўйича таклифлар тўгрисидаги ахборотлар акс эттирилади.

- 12. Посёлка, қишлоқ, овул ва шаҳар маҳаллаларининг фуқаролар йигини маҳаллани тузиш, бирлаштириш ва булиш буйича таклифларни куриб чиқиб узининг қарори билан уларни маъқуллайди ёки асосланган ҳолда рад этади, зарурат булганда, уларга тегишли узгартиришлар киритишни тавсия этади.
- 13. Ижобий қарор қабул қилинган тақдирда махаллаларни тузиш, бирлаштириш ва булиш буйича таклифлар уч кун мобайнида посёлкалар, қишлоқлар, овуллар ва шахарлар махаллаларининг фукаролар йигинлари томонидан тегишли илтимоснома билан туман, шахар хокимига юборилади.
- 14. Тегишли туман (шаҳар) ҳокимига юборилаётган илтимосномага, ушбу Низомнинг 11-бандида курсатилган ахборот билан бирга, қуйидагилар илова қилинади:

тегишли посёлка, қишлоқ, овул ва шахар махаллалари фуқаролар йиғинининг махаллаларни тузиш, бирлаштириш ва булиш буйича таклифларни маъқуллаш туррисидаги қарори;

тузилаётган, бирлаштирилаётган маҳаллага ном бериш ва фаолият курсатаётган маҳаллаларнинг номини узгартириш буйича таклифлар;

махалла худудининг туман, шахар ҳокими билан олдиндан келишилган режаси (маҳаллалар чегараларини белгилаш ва ӱзгартириш) бӱйича таклифлар.

- 15. Туман, шаҳар ҳокими маҳаллани тузиш, бирлаштириш, булиш турисида посёлка, қишлоқ, овул ёки шаҳар маҳаллаларининг фуҳаролар йигини томонидан киритилган таклифларни беш кун муддатда куриб чиҳади ҳамда ушбу Низомнинг III ва IV булимларига мувофиқ маҳалланинг чегаралари режасини ва тавсифини тайёрлашни, шунингдек унга ном бериш, унинг номини узгартириш буйича таклифларни келишишни таъминлайди.
- 16. Туман, шаҳар ҳокими маҳалланинг номи келишилгандан ҳамда унинг чегаралари режаси ва тавсифи тайёрлангандан кейин ўн кун муддатда, маҳаллаларни тузиш, бирлаштириш, булиш буйича таклифларни, уларга зарур ҳужжатларни илова ҳилган ҳолда, ҳалҳ депутатлари тегишли туман, шаҳар Кенгашига киритади.

Халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши навбатдаги сессияда туман, шаҳарлар ҳокимининг таклифини куриб чиқади ва маҳаллани тузиш, маҳаллаларни бирлаштириш, маҳаллани булиш (уларнинг чегараларини белгилаган ва уларга ном берган ёки уларнинг номини узгартирган ҳолда) тургисида ёхуд ушбу таклифни рад этиш ҳақида қарор қабул қилади.

- 17. Махаллани тугатиш ушбу худудда яшаётган фукаролар бошқа жойга кучирилганда, шунингдек махалла жойлашган посёлка, қишлоқ, овул ёки шахар тугатилганда амалга оширилади.
  - 18. Махаллани тугатиш посёлкалар, қишлоқлар, овуллар ва шахар ма-

халлаларининг фукаролар йигини илтимосномаси асосида, туман, шахар хокимининг тегишли туман (шахар) хокимига махаллани тугатиш сабаблари курсатилган холда киритилган такдимномасига биноан халқ депутатлари туман, шахар Кенгаши қарори билан амалга оширилади.

19. Посёлка, қишлоқ, овул ва шахар махаллалари фуқаролар йигинининг махаллани тугатиш тўгрисидаги илтимосномаси туман, шахар хокими томонидан ўн кун муддатда кўриб чиқилади ва халқ депутатлари туман, шахар Кенгашига кўриб чиқиш учун киритилади. Хокимнинг махаллани тугатиш тўгрисидаги такдимномаси халқ депутатлари туман, шахар Кенгашининг навбатдаги сессиясида кўриб чиқилади.

- 20. Махаллалар чегаралари уларни тузишда, бирлаштиришда ва булишда белгиланади.
- 21. Маҳаллаларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш посёлкалар, кишлоқлар, овуллар ва шаҳарлар маҳаллаларининг фуқаролар йиғинлари илтимосномалари асосида ҳалқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши томонидан амалга оширилади.
- 22. Маҳаллаларнинг чегараларини белгилаш ва ўзгартириш тўгрисида илтимосномалар киритилгунга қадар посёлкалар, қишлоқлар, овуллар ва шаҳарлар маҳаллалари фуқаролар йигинлари маҳаллаларнинг чегараларини (маҳалла ҳудудини) белгилаш ва ўзгартириш тўгрисидаги таклифларни олдиндан туман, шаҳар ҳокими билан келишадилар.
- 23. Махалла худудига тегишли шахар, посёлка, қишлоқ ва овул чегаралари доирасидаги ерлар киритилади, қонун хужжатларида назарда тутилган холлар бундан мустасно.
- 24. Шахар маҳаллалари чегаралари, қоидага кура, шаҳарнинг турар жой зоналари чегаралари доирасида белгиланади, бунда шаҳарлар маҳаллалари фуқаролар йигинлари маҳаллалар ҳудудига шаҳарнинг бошқа зоналарини, шунингдек ер фондининг бошқа тоифалари ерларини киритиш тӱгрисида ҳам илтимос қилишлари мумкин.
- 25. Маҳалланинг чегаралари юридик ва жисмоний шахсларнинг эгалигида, фойдаланишида булган, улар ижарага олган ва уларнинг мулки булган ер участкалари чегаралари, йирик каналлар, коллекторлар, темир йул ва автомобиль йуллари, шунингдек жойнинг бошқа табиий ва сунъий объектлари буйича белгиланади.
- 26. Маҳаллаларнинг чегаралари шаҳарлар, посёлкалар чизмаларида 1:2000 масштабда, қишлоқлар ва овуллар чизмаларида эса 1:10000 масштабда акс эттирилади.
- 27. Махаллалар чегараларини белгилаш жараёнида хар бир махалла буйича чегаралар тавсифланади. Чегаралар тавсифида улар буйича чегара белгиланадиган кучалар, табиий ва сунъий объектлар номлари, чегаралар йуналиши келтирилади.

- 28. Маҳаллалар чегаралари чизмалари ва тавсифини тайёрлаш туман, шаҳар ҳокимлигининг топшириғи буйича, посёлка, қишлоқ, овул ва шаҳар маҳаллалари фуқаролар йиғинларининг илтимосномалари асосида туман, шаҳар ер тузиш ва кучмас мулк кадастри давлат корҳоналари томонидан ун беш кун мобайнида маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига амалга оширилади.
- 29. Махаллаларнинг чегаралари чизмаси қушни махаллаларнинг фукаролар йигинлари билан келишилади.
- 30. Тузиладиган, бирлаштириладиган ёки булинадиган маҳаллаларнинг чегаралар чизилган ва чегаралар тавсифланган чизмалари ушбу Низомнинг 17-бандида белгиланган тартибда маҳаллаларни тузиш, бирлаштириш ва булиш турисидаги қарорлар билан биргаликда ҳалқ депутатлари, туман, шаҳар Кенгашининг қарори билан тасдиқланади.
- 31. Маҳаллалар чегараларини ўзгартириш ушбу бўлим талаблари ҳисобга олинган ҳолда туман, шаҳар ҳокимининг таклифи асосида, ҳалқ депутатлари туман, шаҳар Кенгашининг алоҳида қарори билан посёлкалар, қишлоқлар, овуллар ва шаҳарлар маҳаллалари фуқаролар йиғинлари илтимосномаси бўйича амалга оширилади.

IV. Махаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш

32. Махаллаларга бериладиган ном:

махалланинг энг характерли белгиларини акс эттириши;

махалланинг номи ушбу махалла жойлашган жойнинг мавжуд тизимига мос булиши;

махаллий ахолининг фикрини эътиборга олиши;

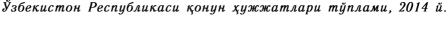
қоидага кура, учтадан ортиқ булмаган суздан иборат булиши;

махаллий ахолининг географик, тарихий, миллий, этник, тили билан боглик хусусиятларини ва махаллий ахоли хаётининг бошка хусусиятларини хисобга олиши;

махаллалар номларининг ўхшашлиги адашишга олиб келишини, калондимоглик маъносига эга бўлишини, ушбу номларнинг Ўзбекистон халқининг тарихи, анъаналари ва маданияти билан номувофиклигини истисно этиши керак.

- 33. Махаллаларга айрим одамларнинг, ижтимоий-сиёсий арбобларнинг номларини беришга, қоидага кура, йул қуйилмайди, Узбекистон тарихида чуқур из қолдирган шахслар бундан мустасно.
- 34. Бир туман, шахар доирасида бир неча махаллага айни бир номни беришга йўл қўйилмайди.
- 35. Махаллалар номларини ўзгартиришга куйидаги холларда йўл кўйилади:

айрим маҳаллаларнинг тарихий номларини тиклаш зарур булганда; агар маҳалла географик объектларнинг номлари турисидаги конун ҳуж-

жатлари талабларига мувофиқ бўлмаган аббревиатура, рақам ёки сўз бирикмаси билан белгиланган бўлса;

махаллаларга Ўзбекистоннинг тарихида чуқур из қолдирган шахсларнинг номларини бериш зарур булганда;

туман, шахар доирасида махаллаларнинг номлари бир хил булганда.

Маҳалла икки ва ундан ортиқ маҳаллага булинганда улардан бирида қонун ҳужжатларига зид булмаган ҳолда булинган маҳалланинг номи сақланиб қолиши мумкин.

- 36. Махаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш посёлка, кишлок, овул ва шахар махаллалари фукаролар йигинларининг илтимосномаси ва туманлар, шахарлар хокимларининг таклифи бўйича халқ депутатлари туман, шахар Кенгашлари томонидан амалга оширилади.
- 37. Туман, шаҳар ҳокими беш кун мобайнида посёлка, қишлоқ, овул ва шаҳар маҳаллалари фуқаролар йиғинларининг маҳаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш тўгрисидаги илтимосномасини таклифлар тай-ёрлаш учун кўриб чиқади ва тегишли ҳужжатлар билан биргаликда уларни географик объектларига ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш масалалари бўйича тегишли туман, шаҳар комиссиясига (кейинги ўринларда туман, шаҳар комиссияси деб аталади) киритади.
- 38. Туман, шахар комиссияси тақдим этилган хужжатларни географик объектларнинг номлари тўгрисидаги қонун хужжатлари талабларига мувофиклиги юзасидан кўриб чикади ва ўз таклифини туман, шахар хокимига юборади.
- 39. Маҳаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш тўгрисида таклифлар тайёрлашда туман, шаҳар комиссияси:

махаллаларнинг Ўзбекистон халқининг тарихий-маданий қадриятлари ва мероси билан боғлиқ номлари мухофаза қилинишини, улар асоссиз равишда қайта номланишининг олди олинишини;

махаллалар номининг ўзгартирилишига ва уларга Ўзбекистон халқининг миллий анъаналари ва менталитетига ёт бўлган номлар берилишига йўл қўйилмаслигини;

махаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартиришда махаллийчилик, ошна-оғайнигарчилик, хизмат мавкеини суиистеъмол қилиш истисно этилишини таъминлаши керак.

40. Туман, шаҳар ҳокими туман, шаҳар комиссияси томонидан тайёрланган маҳаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш тўгрисидаги таклифни географик объектларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш масалалари бўйича Қорақалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар комиссиясига (кейинги ўринларда Қорақалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар комиссияси деб аталади) киритади. Қорақалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар комиссияси тайёрланган материаллар уларнинг географик объектларнинг номлари тўгрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиклиги юзасидан ҳар томонлама ўрганиб чиқилишини ташкил этади ва тегишли хулоса беради.

107-модда — 40 — 10 (614)-сон

41. Туман, шахар хокими Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шахар комиссиясининг хулосасига мувофик махаллаларнинг номлари ва улар номининг ўзгартирилиши бўйича таклифларни тайёрлайди ва уларни кўриб чикиш учун халк депутатлари тегишли туман, шахар Кенгашига киритади.

Халқ депутатлари туман, шаҳар Кенгаши навбатдаги сессияда туман, шаҳар ҳокимининг таклифини куриб чиҳади ва тегишли ҳарор ҳабул ҳилади.

42. Туман, шахар хокими ўн кун муддатда Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қумитасига Географик объектларнинг номлари давлат реестрига киритиш учун махаллаларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартириш туррисидаги тегишли хужжатларни юборади.

V. Якунловчи қоида

43. Ушбу Низомнинг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун хужжатларига мувофиқ жавоб беради.

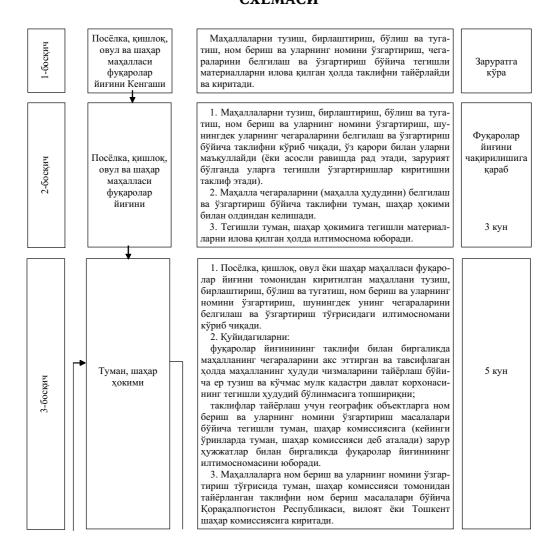

10 (614)-сон — 41 — 107-модда

Шахарлар, посёлкалар, қишлоқлар ва овулларнинг махаллаларини тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатиш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва узгартириш, уларга ном бериш ва уларнинг номини узгартириш тартиби туррисидаги низомга ИЛОВА

Шахарлар, посёлкалар, қишлоқлар ва овулларнинг махаллаларини тузиш, бирлаштириш, булиш ва тугатишда, уларга ном бериш ва уларнинг номини узгартириш, шунингдек уларнинг чегараларини белгилаш ва узгартиришда амалга ошириладиган тадбирлар СХЕМАСИ

* Географик объектларга ном бериш ва қайта номлаш масалалари буйича комиссия.

Изох: янги махаллалар ташкил этилганда ушбу схемада назарда тутилган барча тадбирлар амалга оширилади. Махаллаларни бирлаштириш, булиш, қайта номлашда, уларнинг чегараларини белгилашда (узгартиришда) фақат тегишли босқичлар тадбирлари ўтказилади ва аниқ холларда зарур булган хужжатларгина тайёрланади (тақдим этилади).

